

Dave Swift

Ultra-accuraat bij Jools Holland

Je hebt hem al eens gehoord. Kan niet anders. Want als je tot november vorig jaar op een late zaterdagavond BBC 2 opzette, dan was er een grote kans dat je midden in Later With Jools Holland viel. Keek je links van de linkerhand van Holland, dan torende daar een bassist boven de band uit. Kaal hoofd, grijs sikje, meestal een zessnarige basgitaar of een (elektrische) contrabas. Zwart pak. We ontmoetten Dave Swift tijdens het Warwick Bass Camp en kregen drie kwartier voor een interview. Het werden drie leerzame uren.

Hoe houd je een grote band bij elkaar? Door andere artiesten te begeleiden. Maar huisband worden van een talkshow is ook geen slecht plan. Kijk naar respectievelijk The Dap-Kings en The Roots, al houd ik mijn hart vast voor The Dap-Kings, nu vaste frontvrouw Sharon Jones is overleden. Ze schijnen nu met de opkomende artiest Sturgill Simpson te werken. In Nederland had je sinds het begin van de radio een steeds verder fuserende groep radio-orkesten en tv-showbands, waarbij je in de jaren zestig alleen al aan de gitarist - de in oktober 2016 overleden Eddy Christiani - kon zien dat veel orkesten ongeveer dezelfde bezetting hadden. Of het nu het VARA Dans-orkest was of het NCRV- of TROS-orkest. Pianist Cor Bakker bouwde trouwens 23 jaar lang naam op met een tienkoppige band in de talkshows van Paul de Leeuw en had vervolgens ook zelf enkele muziekprogramma's op tv, echter zonder blijvende invloed.

Maar welk omroep-, talkshow-orkest of welke huisband je ook neemt, Jools Holland And His Rhythm & Blues Orchestra zijn een fenomeen. Want hoe kon Later With Jools Holland een succesvol programma worden om 23.15 uur, een tijdstip dat qua kijkdichtheid 'the graveyard slot' genoemd werd? Het maakte niet uit. Later With Jools Holland trekt internationale kijkers richting BBC, en wie na het vuurwerk van oudjaar muziek wil kijken, zet Jools Holland's Hootenanny op. Later With Jools Holland heeft vijf artiesten per aflevering, in een cirkel opgesteld rond het publiek. Bands en soloartiesten in echt alle stijlen, van jazz tot wereldmuziek en iedere denkbare vorm van pop. Wie begeleiding nodig heeft, krijgt die van Holland en zijn band. Hoe groot is de ruimte voor een bassist naast de zware linkerhand van pianist Holland?

Alle vragen zijn al beantwoord

De website van Dave Swift is ontmoedigend compleet voor een interview, want werkelijk alles staat erop. 'Tja, ik heb eigenlijk pas sinds zo'n acht jaar een website. Het punt is, als je zo'n vaste plek hebt als in de Jools Holland Band, dan ben je eigenlijk gearriveerd. Het is zo'n job waar andere bassisten hun leven lang naar streven. Ik speel nu ruim 25 jaar met hem. Ik vroeg me weleens af of ik een website nodig had. Ik bedoel: ik heb met drie Beatles gespeeld en met twee Stones, heb ik er dan een nodig? Maar het is wel nuttig, want je kunt er aandacht geven aan je endorsers en zo iets terug doen. Het is toch iets moois wanneer je ondersteund wordt? Een endorsement is meer dan dat je gratis apparatuur krijgt. De eerste vier jaar dat ik bij Jools speelde, betaalde ik gewoon overal voor: plectrums, snaren, alles. Een vriend zag me op tv en zei tegen me: "Wow, jij zal echt wel een stapel endorsements hebben." Waarop ik hem vroeg wat een endorsement was. "Laat mij maar even", zei hij, en hij pleegde een paar telefoontjes.'

'Mijn website is ook bedoeld voor de mensen die niet naar de optredens kunnen komen. We spelen niet zo vaak in het buitenland. Jools is in eerste instantie tv en radio, dus we zijn aan het VK gebonden en kunnen niet te lang op tour. We hebben nu trouwens even wat ruimte, dus we gaan voor een paar optredens naar het buitenland. Al zitten we wel midden in Jools' Radio 2-show; we hebben net opnames gemaakt met Suggs [Graham McPherson, zanger van Madness, red.] en Micky Dolenz [producer, drummer/zanger van The Monkees, red.]'

Trombone!

'Ik wilde vroeger eigenlijk helemaal geen muzikant worden - het gebeurde per ongeluk. ▶

Ik was vooral bezig met sport. Ik had tromboneles en speelde trombone in het schoolorkest, omdat dat zo uitkwam. Eigenlijk vond ik het vooral leuk om veel verschillende soorten muziek te spelen, dus ik speelde zo rond mijn zestiende zowel in orkesten en brassbands, als in funk- en popbands. Het werd me toen wel duidelijk dat basgitaar een cooler instrument is dan trombone, dus toen een van de bands een basgitarist nodig had, was ik er klaar voor. Nee, ik had geen basles gehad, maar voor mezelf een paar boeken doorgespeeld. Ik kon prima noten lezen en dat hielp enorm, aangezien veel bassisten dat nu eenmaal niet kunnen. Contrabas spelen was ook zo'n stap. Mijn tromboneleraar was een "fixer"; hij verdiende bij door muzikanten aan te dragen voor optredens. Hij vond dat ik er maar contrabas bij moest gaan spelen omdat daar veel vraag naar was. Zo verdiende hij makkelijker, maar ik ook!'

Tijd over...?

Is er nog een muzikaal leven mogelijk náást de basstoel bij Jools Holland? 'Ik doe ook veel freelance-werk, veel "losse" optredens en af en toe een korte tour, meestal op contrabas. Ik speel momenteel een aantal optredens met (presentator, acteur en stand-up comedian) Alexander Armstrong. In januari en februari is het meestal rustig met het R&B Orchestra, dus dan is er tijd voor andere tours.' Op Dave's Facebookpagina is het ook behoorlijk druk. Zo heeft hij een aantal nummers opgenomen met Georgia & the Vintage Youth, waarin ook zijn vriendin Merrylyn-Lucy Devenport zingt. Bij Mike & The Mechanics wilde Mike Rutherford (Genesis) uiteindelijk toch zelf graag bas spelen (op Dave's Ibanez), dus eindigde Swift de sessie op trombone. Ook bepaald niet mis: bij Thomas Solomon Gray staat Swift in de vaste line-up. Enzovoorts. En hij geeft les in basgitaar en contrabas. Kortom: wanneer slaapt die gast eigenlijk? ▶

'Dit is zo'n job waar andere bassisten hun leven lang naar streven'

Noot voor noot

Hoe bereid je je voor op een optreden met Holland's gasten, bijvoorbeeld met Chaka Khan? 'Chaka kwam optreden toen we huisband waren bij Don't Forget Your Tooth Brush, waar ook Cher, Kylie Minogue en Barry White aan meewerkten. Dat was best een bijzondere situatie, want tot dat moment had ik bij Jools alleen contrabas gespeeld. Maar toen pakte ik een basgitaar - en Jools raakte echt in paniek. Ik zei: "Luister, die contrabas gaat echt niet werken bij al die popstukken die we doen."

'Van de nummers die we moeten spelen, schrijf ik de baspartijen noot voor noot uit. Ik probeer aan zo veel mogelijk originele opnames - ook live-opnames - te komen en bel daarvoor vaak de producer op. Ik ga naar de bron, ik vraag hem om mij zo veel mogelijk opnames te sturen; ik wil weten welke variaties er zijn. Ik heb thuis echt duizenden transcripties gemaakt van zulke opnames. Vervolgens vraag ik tijdens de repetitie aan de artiest hoe "precies als op de plaat" hij of zij het wil. In Chaka's geval had Anthony Jackson op de oorspronkelijke opname gespeeld. Tja, hij is echt mijn all time favorite, ik heb zó veel respect voor die man. Vaak zegt de artiest dan "doe maar zo precies mogelijk", en als je je huiswerk hebt gedaan, is dat geen probleem. Maar veel bassisten doen hun huiswerk niet. Ze luisteren naar een nummer en spelen "ongeveer" wat er te horen is. Dan krijg je toch vaak een reactie als: "Het is goed wat je doet, maar het is niet als op mijn album." Dan heb je een probleem. Je moet stoppen en in een andere kamer alles bliksemsnel noot voor noot uitzoeken, terugkomen en het goed doen. Ik wil dat vóór zijn. Als zo iemand op jouw vraag antwoordt dat hij of zij het liever wat lossier heeft, tja, dat is makkelijk, want het zware werk heb je er dan al opzitten.'

'Het is extra belangrijk dat ik het zo precies benader omdat Jools dat niet doet. Daar heeft hij helemaal geen tijd voor. Hij moet interviewen en is met honderd dingen bezig. Wij, de band, zijn maar met één ding bezig: de muziek. Hij vertrouwt op ons, op mij. Ik ben de "detail guy". De drummer, de gitarist en de organist - Jools' broer - kunnen geen noten lezen. Alleen de blazers en ik kunnen dat. Jools zou bevriezen als ik een "ach, dit is wel goed genoeg"-gast was. Hij hoeft zich geen zorgen te maken. Hij weet dat de basnoten altijd ultra-ultra-accuraat zijn.'

'Soms heb je geen tijd om je voor te bereiden. We zouden eens een nummer met Amy Wine-

house doen tijdens een radioshow, maar we wisten vooraf niet welk nummer het zou worden. Ze kwam met haar manager bij de studio aan en wilde een nummer doen van haar toen nagelnieuwe album Back To Black. Haar manager stelde voor om Love Is A Losing Game te doen. Prachtig liedje, beslist niet te gecompliceerd, maar we kenden het niet. Nou, daar zit je dan. We konden het nummer twee keer draaien en goed luisteren. We hadden geen tijd om te zorgen dat we het precies konden naspelen. Dat was stressen. Maar het was de beste training die we maar konden hebben.'

Goede oren

'Toen ik begon op de basgitaar, speelde ik niets dat moeilijker was dan wat ik al op trombone gespeeld had. Het grote verschil was dat er niks op papier stond, en ik was zó gewend aan uitgeschreven partijen. Dat was echt een schok voor mijn systeem, zeg maar. Maar ik leerde het. En toen ik begrepen had dat de complete ritmesectie van Jools' band niet las, dacht ik: dit wordt geweldig, want ik word nu echt gedwongen om mijn oren te gebruiken. Mijn voorganger, Pino Palladino, had het ook altijd zo gedaan, maar hij heeft zulke goede oren dat hij hoort wat er bij wijze van spreken op straat om de hoek gespeeld wordt. Je vermogen om te luisteren is echt belangrijker dan

je vermogen om te lezen, tenzij je in een musical of een West End-show wilt spelen.'

McCartney?

'Nee, ik pakte geen Höfner toen we Paul McCartney moesten begeleiden. Ik heb zelfs geen Höfner, het is niet echt mijn ding. Ik heb hem wel gevraagd of hij niet gewoon zelf de baspartij wilde spelen, maar hij vond het prima als ik hem zou dubbelen. Ik speelde Got To Get You Into My Life op een elektrische contrabas, een Yamaha Silent Bass, en hij speelde op zijn Höfner. Er staat een filmpje van op YouTube en daarop zie je hem zich naar mij omdraaien tijdens het instrumentale tussenstuk. Iemand vroeg me naar aanleiding daarvan: "Is hij je aan het complimenteren over je basspel, want hij steekt zijn duim naar je op." Nee, hij twijfelde over de overgang naar het refrein, en wat je hem dus niet ziet mimen in mijn richting is: "Is it now?" Waarop ik enthousiast ja knikte. Het zijn sterren, maar je zit samen in dezelfde groove. Het zijn gewoon mensen. Tom Jones verrommelde zijn teksten een keer en verontschuldigde zich daarna uitgebreid naar de band, omdat alles natuurlijk opnieuw moest. Hij had ook kunnen zeggen: "Ehm, er klopt iets niet, daar met die baspartij." Maar dat deed hij niet. Zo eerlijk is hij. Sting, die immers ook bas speelt, vroeg me ook om zijn partij te dubbelen.'

'Paul McCartney vroeg me zijn partij te dubbelen'

De huisband

'Jools remt me trouwens weleens af, zoals toen ik me in alle bochten wilde wringen om de synthbassen onder een Chaka Khan-nummer te reproduceren. Hij zei: "Je hoeft echt niet iedere sound, iedere noot te kopiëren. We zijn de huisband, we hebben ook onze eigen signatuur. Dus leg er voldoende van jezelf in." Daar staat tegenover dat toen ik voor het eerst met de band speelde en op een gegeven moment mijn zessnarige Ken Smith met esdoorn top en gouden hardware om wilde hangen, Jools hoofdschuddend naar me stond te kijken. Toen heb ik maar gauw mijn contrabas weer opgepakt. En of we nou met Sam Brown of met Rick Astley speelden, het kon óók op contrabas. In die 25 jaar heb ik maar één keer moeten slappen, in het intro van Sho Yo Right van Barry White. Jools vraagt me trouwens, als ik basgitaar speel, om zo veel mogelijk met mijn duim te spelen, gedempt - zodat het zo veel mogelijk als een contrabas klinkt.' Het slappen gaat Swift overigens niet slecht af en we begrijpen nu ook meteen waar Pino Palladino zijn contrabasduim vandaan heeft die hij in John Mayer's Come When I Call inzet.

Adamovic

'De Nederlandse bouwer Nikola Adamovic heeft een bas voor me gebouwd. Hij kwam daarvoor bij me langs, om te horen wat ik wil. Ik heb al mijn favoriete bassen laten horen, en toen begreep hij het: "Je wilt een lo-fi pre-amp!" Een opgepompte Precision, maar wel één met zes snaren, zodat ik alles in de eerste positie kan spelen. Ik speel sowieso vaak wat hoger op de hals, omdat ik uit de buurt van Jools' linkerhand wil blijven. Een zevensnarige speelt ook comfortabel. Niet dat ik die extra snaar veel gebruik, maar dan weet ik zeker dat ik de C-snaar niet van de hals trek. Nikola heeft ook het advies van me gekregen om de potmeters van de (John East-)preamp zo ver mogelijk weg te plaatsen. Bij veel bassen moet je namelijk oppassen dat je je instellingen niet in de war gooit als je met je duim of met een plectrum speelt.'

Ibanez

'Op een gegeven moment kwam ik terecht bij de Ibanez Musician-bas. Sting speelde ook op zo'n model. Maar mijn favoriet is een MC924 in de kleur polar white, met een smaller element bij de hals. Dat is echt de beste viersnarige bas waar ik ooit op gespeeld heb. Ik verzamel ze. Het moet. Ze noemen ze trouwens weleens de "Japanse Alembics". Het halselement - ik gebruik eigenlijk nooit brugpickups want die ►

Dave's all time-favoriet: de Ibanez MC924

klinken me te neuzig - is te gek!

Je voelt 'm al aankomen: vertegenwoordigers van Ibanez zagen de voorliefde voor Ibanez van de bassist van Jools Holland's Rhythm & Blues Orchestra en er werd contact gelegd. 'In april 2016 belde een oude vriend van me - Andy Neville van de muzikwinkel in mijn geboortestad, waar ik zelf ook nog een tijdje gewerkt heb - me op. Ene Adam Partridge van Headstock Distribution (Ibanez UK) wilde me graag spreken. Ik ben toen bij Ibanez langsgedaan. Ik had niet verwacht dat ik de nieuwe bassen ook te gek zou vinden, maar ik ben behoorlijk enthousiast over drie modellen: in volgorde van voorkeur de SRFF806, de BTB686SC en de BTB1606 Premium. Ik vind zelfs hun SRC6-baritongitaar te gek! Dat zijn allemaal zessnarige modellen, trouwens.

Tijdens Jools' BBC New Years Eve Hootenanny Show heb ik zowel Chaka Khan, Gregory Porter, Imelda May, Rag'n'Bone Man, UB40, Ruby Turner als Christine & The Queens begeleid op een BTB1606 in de kleur deep twilight flat.'

Signature

Paul Oldfield, brandmanager van Ibanez in Groot-Brittannië, is erg blij met het contact met Dave Swift. 'We zijn enorm trots dat hij met ons wil werken. We kennen Dave als een bonafide basfanaticus - de enige die zo fanatiek Ibanez-bassen verzamelt! - en vooral als een vooraanstaand bassist die in zeer veel stijlen en met talloze artiesten actief is. Dat maakt zijn mening over onze bassen zeer waardevol. Hij is een bassist die merken en

genres overstijgt. Inmiddels heeft hij ook de nieuwe SRAS7-DEB Ashula Hybrid Fretted / Fretless 7 [bovenaan de hals drie snaren op een fretless toets, daaronder vier snaren op een gefretted toets, red.]. Hij heeft zelfs toegezegd graag betrokken te willen worden bij de ontwikkeling van de 2018/2019-collectie.' Wordt het zo langzamerhand geen tijd voor een signature-model? Daar is Dave nog niet helemaal over uit: 'Er zal best gepraat worden over een Dave Swift Signature-model, maar er zijn al zo veel signatures... En bovendien: zo'n bas kan perfect zijn voor de handtekeninghouder, maar een compromis voor een andere koper. Ik houd natuurlijk wel contact met Ibanez en ik leg mijn ervaringen, waarnemingen en verwachtingen aan ze voor. Dan zien we wel wat er gebeurt!' ■